

Rigsdagstidende.

1852.

Forhandlingerne paa Folkethinget. **N** 363.

Tredie Sæssion.

102det Møde.

Fredagen den 19de Marts.

(Fortf.)

Lehmann (fortsat): Jeg kan ikke vente, at min Stemme skal finde stor Indgang hos Godseierne, men der gives dog blandt Bønderne vist dem, der endnu mindes, at det var mig, som atter reiste denne Sag, da den, som saa meget andet, var gaaet istaa hos os, at jeg i Fængslet har stadfæstet mit alvorlige Ønske, at vække Bønderstanden til politisk Bevidsthed — et af de Momenter i mit Liv, paa hvilke jeg tænker tilbage med den største Tilfredsstillelse (Hør!) — og som derfor maaskee vilde troe, at et alvorligt Raad fra mig kommer fra en sand „Bondeven“, om end ikke i den meget snevne Betydning, hvortil man har søgt at at sammenknipe dette Ord. Jeg raader derfor Bønderne til, ikke af Udsigten til en Evangslov at holde sig tilbage, hvor der frembyder sig Udsigt til paa nogenlunde rimelige og billige Vilkaar at opnaae det, der bør være Hovedformaalet for deres Stræben, nemlig at blive Selveiere, der kunne leve af og arbejde for deres egen Eiendom, og kunne efterlade den til dem, i hvis Hænder Enhver helst nedlægger Frugterne af sit Livs Birtksomhed, til deres Børn. Og idet de saaledes stræbe for sig selv og deres Slægt, vilde de tillige kunne bringe deres Fædreland det store Gode, at den Klasse, der er den talrigste og reneft danste i Danmark, bliver frigjort for det Tyndemærke, som endnu ligger i Fæstevangslovgivningen, og hæves op til det, hvortil Grundloven vil have den, og uden hvilket Grundloven selv i Grunden er en Utting, en selvstændig Klasse af frie, danste Statsborgere (Hør! Hør! Bravo!).

J. Knudsen: Det er noget ubehageligt, noget mindre rart at tage Ordet umiddelbart efter en saa begavet Taler som den sidste; men jeg har dog ønsket at faae Ordet for at motivere min Stemmegivning, for at gjøre et Par Bemærkninger, og jeg skal ikke opholde den ærede Forsamling med mange Ord, jeg skal ikke spille dens Tid ret længe. Jeg anseer en Evangslov for uhenftigsmæssig for Diebliffet (Saa!), idet jeg troer, at en saadan, istedetfor at fremme de frivillige Dverenskomster, langt mere vil hæmme og tilfidesætte dem, men jeg nægter dog ingenlunde, at en Evangslov i sin Tid maaskee vil være nødvendig, thi der gives vist enkelte Godseiere, der aldrig vilde vise nogen Tilbøielighed til at sælge uden en ligesvem Evang; men først naar dette ligger klart for, naar saadanne Exempler bestemt fremtræde og vise, at Fæsterne der have viist lyst til at kjøbe, og gjort rimelige Tilbud, først da, troer jeg, at en Evangslov i saa Henseende er nødvendig. Jeg har imod en Evangslov, ikke — og dette vil jeg lægge Vægt paa — fordi jeg jo troer, at en saadan kan begrundes i det almene Vel, jeg erkjender fuldkommen de store og vigtige Fordele, der ere forbundne med Selveiendom fremfor med Fæste og ønsker saa stærkt som Nogen denne Dvergang, og jeg troer, at naar det erkjendes, at det er i Landoeconomiens, i det Heles, i Statens velforstaede Interessé, at Fæstevæsenet overgaaer til Selveiendom, saa kan det til en vis Grad efter min Formening ogsaa siges, at Almeenvellet fordrer det. Men Grunden, hvorfor jeg har imod en Evangslov, er den, at jeg troer, at den for Diebliffet, for Tiden hæmmer de frivillige Dverenskomster. Men vil man have en Evangslov, og det er netop det, jeg især vil udtale, finder Fleertallet i det ærede Thing, at en Evangslov er nødvendig,